Lubartów, dnia 25.01.2016 r.

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY NA TERENIE GMINY OSTRÓWEK za 2015 r.

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U., z 2015 r., poz. 1412) i ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków* (Dz.U. z 2015 r., poz. 139). Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 roku *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. z 2007 r., Nr 61, poz. 417, z późn. zm.), a od dnia 28 listopada 2015 r. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. z 2015r, poz. 1989). Badania jakości wody do spożycia wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej stosownie z zapisami zawartymi w ustawie *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków.*

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubartowie na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U., z 2015 r., poz. 1412) i § 19 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1989) oraz po zapoznaniu się ze sprawozdaniami z badań laboratoryjnych próbek wody pobranych w ramach monitoringu jakości wody realizowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lubartowie i prowadzonej kontroli wewnętrznej **dokonał obszarowej oceny jakości wody na terenie Gminy Ostrówek oraz szacowania elementów ryzyka zdrowotnego konsumentów.**

1. W 2015 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubartowie objął nadzorem sanitarnym 3 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Ostrówek, są to:

- wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Ostrówku,.
- wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Leszkowicach,
- wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Dębicy.

2. Liczba mieszkańców gminy Ostrówek – stan na 31.12.2015 r. wynosi 4065 osób, liczba osób korzystających z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia wynosi 4065, co stanowi, że 100% ludności zamieszkałej na terenie Gminy Ostrówek korzysta z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia.
3. Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za jakość dostarczanej wody z w/w wodociągów jest Gmina Ostrówek.
4. Informacje na temat jakości wody w 2015 r. z w/w wodociągów przedstawia poniższa tabela

Nazwa wodociągu.	Produkcja wody w m^3/d.	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę.	Jakość wody **stan na dzień 31.12.2015r.**	Przekroczone wartości dopuszczalnych parametrów **w 2015 r.**	Prowadzone postępowanie administracyjne przez PPIS **na koniec 2015 r.**	Działania naprawcze prowadzone przez producenta wody.
Ostrówek	132,78	1706	Przydatna do spożycia.	Mętność (4,4±1,3NTU)- dopuszczalne 1NTU, Żelazo (560±56μg/l)- dopuszczalne 200μg/l Mangan (98,5±9,8μg/l)- dopuszczalne 50μg/)	Nie jest prowadzone.	Płukanie sieci wodociągowej. Prowadzona kontrola wewnętrzna.

Leszkowice	66,66	932	Warunkowa przydatność wody do spożycia.	Mętność (1,6±10,6NTU)- dopuszczalne 1NTU Amonowy jon (1,09-1,30mg/l) – dopuszczalne 0,50mg/l, Żelazo (629-706)- dopuszczalne 200µg/l	Decyzja PPIS z dnia 27.10.2008r Nr ONS-HK.721/139/08, z późn. zm. (dot. amonowego jonu).	Płukanie sieci wodociągowej oraz modernizacja stacji uzdatniania wody. Prowadzona kontrola wewnętrzna.
Dębica	117,52	1427	Przydatna do spożycia.		Nie jest prowadzone.	Prowadzona kontrola wewnętrzna.

SZACOWANIE RYZYKA ZDROWOTNEGO

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia jeśli spełnia określone w nim wymagania. Przekroczenie parametrów wymaga każdorazowo dokonania oceny zagrożeń i oszacowania ryzyka potencjalnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów oraz określenia przydatności wody do spożycia. Ocena jakości wody jest sporządzana osobno dla każdego wodociągu.

Jak wynika z powyższych danych, w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej konsumentom przez Gminę Ostrówek występowały przekroczenia wartości dopuszczalnych **w zakresie wymagań fizykochemicznych** dla żelaza, manganu, amonowego jonu i mętności określonych w załączniku Nr 3 B do rozporządzenia Ministra Zdrowia *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.*

W cytowanym wyżej rozporządzeniu maksymalna wartość dopuszczalnego stężenia żelaza została ustalona na 200 µg/l. Zgodnie ze stanowiskiem Zakładu Higieny Komunalnej NIZP-PZH regulacje takie przyjęto jednak nie z powodu zagrożenia zdrowia ludzi w razie przekroczenia tych wartości, lecz z uwagi na fakt, że wyższe wartości stężenia mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody, która z uwagi na wzrost barwy i mętności oraz metaliczny posmak może budzić uzasadnione zastrzeżenia konsumentów. Ponadto woda, której stężenie żelaza przekracza dopuszczalne wartości, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej, przede wszystkim w postaci wytrącania się osadów i w konsekwencji być przyczyną zgłaszania reklamacji przez odbiorców.

Natomiast maksymalna wartość dopuszczalnego stężenia manganu została ustalona na 50 µg/l. Regulacje takie przyjęto z uwagi na fakt, że wartości stężenia manganu mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody, która z uwagi na wzrost barwy i mętności może budzić uzasadnione zastrzeżenia konsumentów. Dopuszczalne stężenia manganu zostały wymienione w rozporządzeniu ze względu na potrzebę zapewnienia odpowiedniej jakości wody, spełniającej oczekiwania odbiorców. W przypadku manganu ryzyko niekorzystnych skutków zdrowotnych istnieje zarówno w przypadku niedoboru jak i nadmiernego spożycia.

Mętność wody do spożycia jest wywoływana drobnymi cząsteczkami stałymi, które mogą znajdować się w wodzie do picia na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub z powodu unoszenia cząsteczek pochodzących z osadów w sieci wodociągowej. Woda o wysokiej mętności może chronić organizmy przed działaniem dezynfekcyjnym i może pobudzać wzrost bakterii. Podwyższona mętność wody nie ma znaczenia zdrowotnego dla konsumentów, natomiast ujemnie wpływa na jej wygląd.

Zgodnie z w/w rozporządzeniem maksymalna dopuszczalna wartość dla amonowego jonu została ustalona na 0,50mg/l. Według wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) amonowy jon w wodzie do picia nie ma bezpośredniego znaczenia dla zdrowia i dlatego nie zaproponowano zalecanej dopuszczalnej wartości opartej na przesłankach zdrowotnych. Może on jednak zmniejszać skuteczność dezynfekcji wody, przyczyniać się do powstawania azotynów w sieci

wodociągowej, powodować nieskuteczne usuwanie manganu, a także wywoływać zmiany smaku i zapachu wody.

Zgodnie z § 14 ust.1 pkt. 3 cytowanego rozporządzenia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubartowie po rozważeniu stopnia zagrożenia dla zdrowia decyzją z dnia 27.10.2008 r. Nr ONS-HK.721/139/08 z późn. zm. stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Leszkowicach w zakresie zawartości amonowego jonu do dnia 30 marca 2016 r.

Po analizie sprawozdań z badań laboratoryjnych pobranych próbek wody oraz ocenie elementów ryzyka zdrowotnego dla konsumentów związanego ze spożyciem wody i wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubartowie **nie stwierdza istotnych zagrożeń dla zdrowia** populacji gminy, która korzysta z wody z w/w wodociągów uważa jednak, **że należy zwrócić szczególną uwagę na zmiany zachodzące w wodzie dostarczanej konsumentom pod względem wymagań fizykochemicznych.**

Wysokiej jakości, bezpieczne i w wystarczającej ilości dostawy wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi są niezbędne dla naszego codziennego życia. Woda ta jest również potrzebna dla wielu innych celów domowych, takich jak mycie, utrzymanie czystości, higieny, podlewania roślin oraz do produkcji rolniczej i przemysłowej. Jest podstawą zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego każdego kraju. Stanowisko takie reprezentuje Światowa Organizacja Zdrowia zalecając wprowadzenie Planów Bezpieczeństwa Wody, jak również kraje Unii Europejskiej, które od lat prowadzą politykę zapewnienia wszystkim obywatelom dostępu do bezpiecznej wody pitnej. Polityka ta stanowi podstawę gwarancji, że woda przeznaczona do spożycia przez ludzi może być spożywana przez cale życie, z zachowaniem wysokiego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego.

Koordynator Sekcji
Higieny Komunalnej
Bożena Włosek